

Johtokunta

30.8.2023

Hämeenlinnan kaupungille

KANNANOTTO PALVELUVERKKOSELVITYKSEEN SIIRIN PÄIVÄKODISTA

Taustaa

Hämeenlinnan kaupungin alustavassa esityksessä 8.8.2023 sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palveluverkkoselvitykseksi esitetään muutoksia vuokratiloissa toimivaan Siirin päiväkotiin. Siirin päiväkodin vuokrasopimus päättyy v. 2027. Mikäli Ruununmyllyn koululla on siinä vaiheessa tilaa, päiväkodin toiminta siirretään koulun yhteyteen. Säästöä tulisi 250 000€/vuosi. Edelleen esityksessä todetaan, että Mettolan kaavassa (Siiri) on varaus uudelle päiväkodille, joka rakennetaan, kun asuinalue alkaa rakentua, todennäköistä kuitenkin vasta 2030-luvulla

Siirin päiväkotitoimii Hämeenlinnan Rauhaniyhdistys ry:n toimitalossa. Kaupungin ja rauhaniyhdistyksen päiväkotiyhteistyöstä on sovittu ensin aiesopimuksella 10.5.2010 ja lopullisesti vuokrasopimuksella 25.6.2012. Aiesopimuksen taustalla on yhdistyksen toimitalohanke ja pyrkimys saada uusi toimitalo tehokkaaseen käyttöön. Tämän vuoksi toimitalo on suunniteltu yhdessä Hämeenlinnan kaupungin kanssa valitulla arkkitehdillä, jolla on ollut kokemusta koulu- ja päiväkotisuunnittelusta sekä rauhaniyhdistysten toimitalojen suunnittelusta. Kaupungin kanssa tiiviissä yhteistyössä suunnitelma hiottiin sellaiseksi, että toimitalolla voisi toimia päivisin kolmen lapsiryhmän eli 63 lapsen päiväkotitoiminta sekä järjestää iltaisin ja viikonloppuisin yhdistyksen oma toiminta. Vuokrasopimus allekirjoitettiin rakennushankkeen valmistuttua ja sopimus on voimassa 31.7.2027 saakka.

Suunnittelun tuloksena on saatu aikaan varsin toimiva ja lapsille poikkeuksellisen virikkeellinen päiväkotitoiminta. Päiväkodin käytössä on muun muassa toimitalon seuraalista helposti muunneltava pieni liikuntasali, jollaista päiväkodeissa ei yleensä ole ja joka on lapsille mieleen. Samoin leikkiä on kehitetty mielenkiintoiseksi.

Kokonaisuudessaan ratkaisu on ekologinen ja hiilineutraalisuuden tavoitetta tukeva, sillä tarpeettomien seinien rakentamiselta on välttytty. Lisäksi yhdistys on jatkuvasti kehittänyt toimitalon ylläpitoa energiatehokkaaseen suuntaan. Muutamia vuosia sitten ilmanvaihdon ja lämmityksen säätöä on kehitetty ja energian kulutusta alennettu. Tämä on myös ollut omiaan varmistamaan hyvän sisäilman, joka päiväkodin työntekijöiltä kuullun mukaan on parempi kuin missään muussa kaupungin päiväkodissa. Kuluvan kesän aikana toimitalon katolle on asennettu aurinkoenergiajärjestelmä, joka leikkaa tehokkaasti toimitalon omaa sähkökulutusta.

Päiväkotitoiminta on myös lasten vanhempien keskuudessa suosittu. Syynä ovat muun muassa erinomainen sijainti ja hyvät tilat. Päiväkotiin on tietävästi tällä hetkellä usean kymmenen lapsen jono.

Päiväkotiysteistyö käytännössä

Kuluneet vuodet ovat osoittaneet, että hyvästä suunnittelusta huolimatta kerhotilat ovat 63 lapselle liian ahtaat ja wc-istumapaikkoja on niukasti. Tästä syystä päiväkodin todellinen lapsimäärä jää kymmenkunta suunniteltua alhaisemmaksi. Myös tilojen muuntelu perjantaina päiväkodista yhdistyksen toimitaloksi ja maanantaina toiseen suuntaan on jonkin verran työlästä.

Edellä mainituista huolimatta yhteistyö on ollut hyvää ja työntekijät vaikuttavat viihtyvän Siirin päiväkodissa. Yhdistyksen talonmiespalvelut ovat saaneet kiitosta nopean reagoinnin ja puutteiden korjaamisen vuoksi. Reagointi on ilmeisesti nopeampaa, kuin kaupungin omissa päiväkodeissa. Tosin pieniä ikävyyksiäkin on sattunut muun muassa lasten leikkivälineiden kanssa. Yhdistyksen omissa toiminnassa toimitalolla on esimerkiksi perjantai-iltaisain koolla noin 120 lasta ja nuorta, joten kaikenlaista sattuu ja tapahtuu. Näistä on kuitenkin pystytty sopimaan ja sattumukset korjaamaan.

Ajatuksia jatkotoimenpiteistä ja palveluverkkosuunnitelmassa huomioon otettavaksi

Rauhanyhdistys ymmärtää hyvin, että jos kaupungin omissa tiloissa eli läheisessä Ruununmyllyn koulussa on tilaa korvata Siirin päiväkotia, kaupungin kannalta on taloudellisesti järkevää siirtää toiminta koululle. On kuitenkin perusteita epäillä, löytyykö koululta jo 2027 riittävästi vapaata tilaa ja riittävätkö tilat Mettolan alueen alkaessa rakentumaan. Kaupungin oman laskelman mukaan Ruununmyllyn koulun oppilasmäärä alentuu vuoteen 2026 mennessä nykyiseen verrattuna 20:llä eli käytännössä yhden luokkahuoneen verran.

Siirin päiväkodilla on yhdistyksen toimitalolla käytössään 703 huoneneliometriä (hum²) sekä ulkoalueella 1200 m² suuruinen leikkihiha, josta osa on katettua tilaa. Tehokkaimmillaankin 63 lapsen päiväkotia edellyttäneen noin 550 – 600 hum² suuruisia tiloja ja omaa leikkihihaa.

Yhdistys on kuluneen kesän aikana rakennuttanut tontilleen päiväkodin käytössä nykyisin olevan alueen ulkopuolelle lämmitettävän ja sähköistetyn kodan, jossa on tilaa noin 40 henkilölle. Mikäli päiväkotiyhteistyötä ollaan molemmin puolin valmiita jatkamaan heinäkuun 2027 jälkeenkin, yhdistys on valmis neuvottelemaan kodan käyttämisestä päiväkotitarkoituksiin esimerkiksi metsäryhmää varten sekä muista muutoksista, jotta päiväkodin toiminnallisuutta saadaan parannettua ja lapsimäärää nostettua.

Mikäli kaupungin kanta päiväkotiyhteistyön lakkauttamisesta ei ole ehdoton, yhdistys tulee omalta osaltaan vuosikokouksessaan helmikuussa 2024 keskustelemaan ja päättämään, ollaanko yhdistyksen puolesta valmiita jatkamaan yhteistyötä.

Mikäli yhdistys päättää puoltaa yhteistyön jatkamista kaupungin kanssa, yhdistys toivoo, että neuvottelut vuokrasopimuksen jatkosta voidaan käydä syksyn 2024 aikana. Vaikka tuolloin onkin vielä vajaa kolme vuotta aikaa nykyisen sopimuksen päättämiseen, yhdistys tarvitsee aikaa muun muassa kaupungin kanssa sovitaviin muutoksiin. Nyt ehdotettava noin vuoden aika ennen neuvotteluita mahdollistaa myös kaupungille aikaa tarkastella perusteellisemmin Ruununmyllyn koulun tilojen riittävyttä.

Mikäli syksy 2024 osoittaisi, ettei yhteistyön jatkamiselle ole edellytyksiä, yhdistykselle jäisi aikaa ryhtyä hankkimaan uutta vuokralaista, mikäli yhdistys haluaa jatkaa toimitalonsa tehokasta käyttöä. Yhdistyksen alustava ajatus on, että vuokrasopimuksen jatkaminen vuosi kerrallaan ja jatkuvan päättymisuhan päällä olo ei ole mahdollista, eikä ehkä kaupunginkaan eikä varsinkaan lasten etu.

Ajatuksia palveluverkkosuunnitelman ehdotuksessa mainituista säästöistä

Ehdotuksessa on arvioitu päiväkodin siirtämisestä koululle koituvan 250000 €:n vuotuiset säästöt.

Arviota tarkemmin harkittaessa on otettava huomioon, että nykyinen vuokra sisältää toimitalon täyden ylläpidon eli lämmityksen, sähkön ja veden, ulkoalueiden hoidon sekä päivittäiset kiinteistönpidon talonmiespalvelut. Vuokraan sisältyvät myös leikkipiha välineineen sekä päiväkodin irtaimisto leikkikaluja ja lasten naulakoita lukuun ottamatta. On todennäköistä, että siirto koululle aiheuttaa koululla investointitarpeita ja lisää koulun kiinteistönpidon kustannuksia. Merkityksellistä kustannusten kannalta lienee myös se, että nyt kaupungin sijasta tilojen säilymisestä terveellisinä, turvallisina ja viihtyisinä vastaa yhdistys, eikä kaupungille aiheudu huoltotöistä ja ylläpitokorjauksista kustannuksia.

Säästöarvioon sisältyy noin 100000 €:n säästöt siivous-, käyttäjäpalvelu- ja palvelukeittiökustannuksissa. On mahdollista, ettei näiltä kustannuksilta vältytä ainakaan täysimääräisesti, vaikka toiminta siirtyisikin koululle.

Palveluverkkoselvityksessä ennakoidaan Mettolan päiväkodin rakentamista 2030 luvulla, Jos ja kun Mettolan alue alkaa rakentumaan, kysyntä päiväkotipalveluista tulee lähialueella lisääntymään. Mettolan alueen rakentuminen alkanee varsin pian nykyisen vuokrasopimuksen päättymisen jälkeen. Kaupungin ja yhdistyksen päiväkotiyhteistyö on vapauttanut kaupungin investoimasta päiväkodin seiniin Siirin alueella ja siihen liittyvästä ylläpitovastuusta. Mettolan alueen rakennuttua on mahdollista, ettei nykyinen Siirin päiväkotikiinti riitä tyydyttämään alueen päiväkotipalveluiden tarvetta riippumatta siitä, toimiiko päiväkotikiinti koululla vai yhdistyksen toimitalolla. Päiväkotiyhteistyö parhaimmillaan mahdollistaisi Mettolan päiväkotikiinti-investoinnista luopumisen, jos Siirin päiväkotikiinti jatkaisi nykyisellään ja koululla mahdollisesti vapautuvia tiloja muutettaisiin tarpeen mukaan Mettolaan palveluvikiksi päiväkotikiinteistöiksi. Ainakin investointia voitaisiin siirtää kauemmas tulevaisuuteen. Mikäli päiväkotiyhteistyö katkeaa 2027, sen uudelleen aloittamisen kynnys muutaman vuoden jälkeen siinä vaiheessa, kun Mettolan rakentuminen lisää päiväkotipalveluiden kysyntää, voi olla korkea.

Lopuksi

Yhdistys toivoo, että palveluverkkoselvityksessä jätetään selkeämmin avoimeksi Siirin päiväkodin tulevaisuus ja tuodaan esiin varteenotettavana mahdollisuutena nykyisen päiväkotiyhteistyön jatkuminen myös 2027 jälkeen.

Hämeenlinnan Rauhaniyhdistys ry

Sakari Haulos
johtokunnan puheenjohtaja